

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Osramočeni pred svetom.

Včeraj 23. t. m. se je bila volilna bitka in številke govore proti nam. Zmagal je Terglav proti Zdolšku.

Ali se naj čudimo? Ali naj pišemo ogorčene tirade? Nič tega! Odkrito pa izrečemo svoje globoko obžalovanje, ker je izvolitev tega človeka na večno sramoto slovenskega naroda na Štajerskem. Nikdar in nikjer se pri kulturnem narodu še ni zgodilo, da bi bil poslal v tako važno zastopstvo, kakor je deželni zbor, človeka s tako sramotno neizobraženostjo, s tako sramotno klavernim daševnim in posebej političnim obzorjem, ampak povsod skušajo baš najboljšim možem iz naroda poveriti zastopstvo narodovih potreb in koristi. Dan 23. jan. 1908. je črna točka v zgodovini štajerskih Slovencev, dan narodne sramote. Ali naj na dolgo in široko razpravljamo o vzrokih propada?

Narodna stranka se takoj s početka ni mislila potegovati za ta mandat. Le vsled izrecne želje večine zaupnikov dne 22. dec. se je postavil kandidat. Iz celega volilnega gibanja pa se je videlo, da na naši strani ni prave volje za resen boj, ki bi se bil gotovo drugače obnesel, da so se naši somišljeniki z vneto vrgli v boj. Dejstvo pa je, da so glasovi, oddani za kandidata narodne stranke, glasovi trdnega in neomajnega prepričanja, dočim bi lahko na sto in sto slučajih dokazali, kako so razni župniki in kaplani kakor klavno živino gnali mnoge volilce na volišče proti njih volji, proti njih boljšemu prepričanju.

Eden vzrok neuspeha tiči tudi v tem, da je kandidat nar. stranke Zdolšek na eni strani res obolel in tako zamudil mnogo shodov, kjer bi se bil ljudstvu predstavil, na drugi strani pa ni pokazal glede shodov dovolj energije. To bodi vsakemu pa tudi v podobnih slučajih nauk: ljudstvo boče vedeti in videti, koga voli.

Izid volitev je, kakor smo že povdarili, velik neuspeh za štajersko Slovenstvo, ako pomislimo, da je izvoljen namesto vzorno delavnega, globoko izobraženega, politično vsestransko izvežbanega dr. Dečka skoro popolen analfabet. Baš to pa kaže, kako nujno potrebno je vsestransko kulturno delo, kaže, kako potrebno je baš sedaj, ko se bližamo splošnim volitvam v deželni zbor, da ne doživi Slovenstvo takrat takšne sramote, kakor dne 23. t. m.

Klerikalci so pri minolih volitvah pozivali najnižje instinkte ljudstva v boj zoper napredek. Kako drzno in podlo je hujskal „Slov. Gospodar“ proti šoli in proti učiteljstvu. In najlepše je, da je zmagal človek, ki se je na svojih shodih izjavljal za — poldnevni pouk.

Neuspeh narodne stranke v tem volilnem boju je bil pač takoj v početku očividni. Jasno je, da 2 napredna okraja ne moreta zmagati proti 4 klerikalnim. Odkrito pa bodi tudi povedano, da je bila udeležba — ki je splošno bila sramotno slaba! — posebej tudi v savinski dolini od strani naših somišljenikov izvanredno majhna in gotovo je, da je samo v savinski dolini vsled neudeležbe odpadlo do 500 naprednih glasov.

Zdaj bo torej na Terglavu, da pokaže svoje zmožnosti. Prepričan naj bo, da bo narod pazno sledil njegovim dejanjem. To bomo storili tudi mi.

Klerikalci pa se naj svoje zmage ne vesele preveč. Par mesecev in stali bomo pred splošnimi volitvami v deželni zbor. Takrat poseže tudi narodna stranka s skrajno energijo v volilni boj, da odvrne od naroda sramoto, kakoršna se mu je zgodila minoli četrtek.

Izid volitev včeraj 23. t. m.

Zdolšek	1331
Terglav	2676
razcepljenih	27

Zmagal torej klerikalec s 657 glasovi absolutne večine.

Naše občine za pravice naroda.

Kakor vsako leto je c. kr. okrajno glavarstvo Celjsko razposlalo tudi letos na vse občine samonemške tiskovine: „Bericht über Geisteskrankhe“, „Bericht über Blinde“, „Bericht über Taubstumme“, „Bericht über die Armen-Institute“, „Bericht über Pflegekinder“ in „Bericht über die Cretinen“, naj jih do 12. prosinca izpolnijo ter vrnejo.

Občina Kokarje je že pred 2 letoma zahtevala slovenske ali vsaj dvojezične tiskovine, glavarstvo je pa odgovorilo, da ne more ustreči, ker ima samo nemške tiskovine na razpolago, na kar je občina vse nemške tiskovine predložila c. kr. ministerstvu za notranje zadeve v prevod.

Po dolgem času je bil županov namestnik Zajc Ivan poklican k c. kr. politični ekspozituri, kjer se je izjavil, da ne more o nobeni tiskovini uradovati, ki ni slovenska. Ker je on za vse odgovoren, si hoče vsako tiskovino sam prebrati, kar mu pri nemških tiskovinah ni mogoče. Na ekspozituri so mu ponujali večji zvezek nekih nemških spisov, katere je bil pokojni župan Šestir Jernej vrnil. Dobro je odgovoril razumni županov namestnik rekoč: „Ne sprejemem ničesar, pošljite vse spise po pošti na občinski urad, da si jih tam ogledam!“

Toda na občinski urad niso doposlali oni kup spisov, tudi ni znano, kam so jih djali. Vse te nemške tiskovine in spisi so ostali nerešeni. Iz tega je razvidno, da ne morejo županu vsiliti v uradovanje nobenih tiskovin, katerih ne razume. On je dolžan rešiti samo tiskovine svojega jezika.

Izgovor glavarstva, da nima drugih nego samo nemške tiskovine na razpolago, je jalov. Njegova dolžnost je, oskrbeti slovenske tiskovine. Čemu pa ima država svojo tiskarno na Dunaju? Morda zato, da bi se v nji tiskale samo nemške tiskovine? Ne, temveč zato, da se v nji tiskajo tiskovine i. t. d. v vseh jezikih za vse državne potrebe.

Dolžnost c. kr. okrajnega glavarstva je oskrbeti za slovenske občine slovenske tiskovine; ker se ono kaže za to dolžnost trmoglavu, naj slovenske občine odločno zahtevajo v smislu člena XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. 1867. l. šte. 142 drž. zakonika slovenskih tiskovin, ter naj nemških tiskovin ne izpolnjujejo. Le tem načinom bode mogoče streti trmoglavost okrajnega glavarstva do izvrševanja naših slovenskih pravic.

Ta zakon daje našim občinam tudi pravico, da smejo slovensko narodnost in slovenski jezik povsod gojiti in čuvati, torej tudi v občinskem uradu nasproti drž. uradom.

Dodati je še treba, da nima nobeden državni niti deželni urad pravice siliti občino uradovati v katerem drugem, nego samo v njenem jeziku, kajti prej imenovani državni osnovni zakon je bil izdan za določitev pravic državljanov, a ne za državne in dež. urade.

To je občina Kokarje v svojih ugovorih vselej naglašala ter je razorožila oblasti, da ji župana ne morejo z globo kaznovati, ker jim nemških tiskovin ne reši. On namreč odpošilja samonemške tiskovine c. kr. ministerstvu za notranje zadeve v prestavo, odkoder se navadno ne vrnejo; ako ga politična oblast priganja, naj zadevo reši, ji naznani, da je doposlal ves spis ministerstvu ter da ga hoče rešiti, ko dospe od tam slovenski prevod nemških tiskovin.

Tako je doslej vsaka zadeva z nemškimi tiskovinami obvisela na Dunaju. Vse mora čakati na konečno rešitev. Ako bode tam izpadla razsodba na kvar pravicam župana in slovenskega

jezika, pojde seveda tožba na državno oziroma upravno sodišče, kjer sodijo v smislu državnega zakona.

Občine, ki ravnaajo tako odločno in modro, koristijo mnogo našim pravicam, kajti glavarstvo prihaja do spoznanja, da mu brez slovenščine ni mogoče uradovati, namestništvo in ministerstvo pa se odpira prepričanju, da morajo vsi državni in deželni uradniki na Spodnjem Štajerskem biti večji v govoru in pisavi slovenskega jezika. Županova pravica in moč sega torej v jezikovnem oziru preko mej domače občine v srce dežele in države.

Iz političnega sveta.

V gospodarskem odseku državnega zbora, ki ima že seje, se je dne 16. t. m. živahno razpravljalo o razdolžitvi kmečkih posestev; izvolil se je odsek dvanajstotice, da stvar proučava. Predlog posl. Schoiswolla o zabranitvi nakupovanja samostojnih kmečkih posestev v spekulacijske namene je bil sprejet.

Novi hrvatski ban Rauch

je dne 16. t. m., ko so se mu predstavili državni uradniki, razvil svoj program, katerega glavne poteze so sledeče: 1. stoji strogo na stališču ogrsko-hrvatske nagodbe iz leta 1868., 2. hrvaški jezik mora biti na tleh Hrvatske in Slavonije uradni jezik za vsak vladni organ; zadevo hrvaščine kot uradnega jezika na državnih železnicah ima rešiti regnikolarna deputacija; 3. pravice hrvatskega sabora se razširijo, tako da bo smel na predlog hrvatske vlade skleniti doklade na davke do gotove meje; 4. v najkrajšem času namerava predložiti načrt za splošno in enako volilno pravico. — Samoobsebi razumljivo take puhle fraze hrvatske javnosti ne morejo zadovoljiti.

Sovražno razpoloženje proti banu Rauchu na Hrvatskem.

Vojni poveljnik Gerba je barona Raucha pri sprejemu pozdravil v nemškem jeziku, na kar mu je Rauch odgovoril tudi nemški. To je povsodi po Hrvaškem izzvalo silno nevoljo. Ta nevolja je tem večja, ker se je izvedelo, da se je rudarski ravnatelj Bulović drznil bana pozdraviti v madžarskem jeziku, ne da bi se Rauchu zdelo vredno, da bi to drznost zavrnil. Sovražno razpoloženje proti banu pa se je poostrišlo še zaradi tega, ker se je baje z ozirom na razmere na Hrvatskem izrazil, da bo našel, „dokler bo imel dovolj koruze, tudi dovolj svinj, ki jo bodo žrle“.

† Veliki nadvojvoda toskanski Ferdinand IV.

je dne 17. t. m. na Dunaju umrl. Bil je rojen leta 1837 v Florenci.

Pruski deželni zbor

je sprejel znano nam protipoljsko predlogo, s katero se daje vladi novo orožje v roke za uničevanje in zatiranje Poljakov.

Novi naučni minister na Ruskem,

Schwarz, ki je stopil na mesto odstopivšega Kaufmana, je v svojem nastopnem govoru izjavil, da bo vodil naučne zadeve v naprednem duhu. Izrekel se je tudi za avtonomijo vsenčilišč.

Iredenta v Pulju.

Ko so člani avstrijske delegacije, ki si na povabilo vojnega ministerstva ogledujejo mornarico in njene naprave, dne 15. t. m. bili v Pulju, se je nabralo veliko laške sodrge, ki je pred okr. glavarstvom vpila: „Doli z Avstrijo, živijo Italijani!“ Vlada je zaradi tega jako poparjena. Vendar enkrat vidijo gospodje, da govorica o laški iredenti v Avstriji ni le pravljica.

Maroko.

Od marokanskega naroda proglašeni sultan Mulej Hafid je izdal proglas, v katerem napoveduje „sveto vojsko“ proti Francozom. Proglas se je prečital v vseh mošejah in po vseh mestnih alicah. Pričakovati je še velikih dogodkov.

Dveletna vojaška služba.

Javlja se z Dunaja, da so v vojnem ministerstvu končana že vsa dela, tičoč se dveletne vojaške službe službe. Obenem s to uvedbo pa se zviša rekrutni kontingent in se spremeni službeni reglema.

Za češki kot uradni jezik

pri sodiščih se bje baš sedaj ljut boj med Čehi in Nemci, boj, kakor ga mi Slovenci še danes sploh ne poznamo.

Naslednik Strosmajerja.

Novi hrvaški ban Rauch hoče kot naslednika velikega Strosmajerja poklicati stenjevškega župnika Ivančeva, ki je hud madžaron. Hrvaški narod se bo temu najodločneje uprl.

Dopisi.

Slovenji gradec. Dne 5. t. m. se je vršil redni občni zbor za tekoče leto tukajšnje narodne čitalnice. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gospodi: Jakob Blažon predsednik, Ivan Verdnik podpredsednik, Franjo Pichler tajnik, Vladimir Ferjan blagajnik, Franjo Peitler knjižničar, Josip Druškovič gospodar. Ivan Kac, Vavpot Lovro in Kumer Janko odborniki. Med drugimi predlogi so se sprejeli tudi sledeči: 1. da se preskrbi gledališki oder, 2. da pristopi nar. čitalnica kot redni član Ciril Metodovi družbi in 3. da se razširi čitalnica v ljudsko knjižnico. V svrhu nakupa čitalniškega odra so gospodi Ivan Kac, Ferdinand Kac, Karl Barle in Ivan Verdnik vsak po 25 kron dobrodašno darovali, za kar jim se na tem mestu posebno hvalo izrečemo. — Obenem se pa še obračamo do drugih rodoljubov s prošnjo za podporo in prispevke v ta namen; da bomo bolj pogosto kakor do sedaj kmalu na lastnem odru igre uprizoriti mogli.

Konečno se izreče zahvala gospodu predsedniku za njegovo požrtvovalno vodstvo, pevskemu odseku osobito pevovodji g. Maks Ocvirku in gospej Blažonovi za njeno izborno sodelovanje pri veseljah.

Iz št. Petra na Medvedovem selu.

Mislili smo, da bo z novim župnikom izginilo „hišno blagoslavljanje za svetih treh kraljev“. A varali smo se; celo vestneje se je izvedlo, kakor pred njim. Zakaj? Čim več hiš obletam, si je mislil župnik Gomilšek, temveč ljudi pridobim za „Slovenskega gospodarja“ in si tem bolj napolnim koticke svojih sušičastih žepov. Nikar si pa naj ne domišljajte, da smo se s tem, da smo pritrdili njegovemu vprašanju: „Ali Vam smem naročiti „Slovenskega gospodarja“?, tudi zavezali ga plačevati. Ostaja naj bolj doma in ne hodi vedno po shodih praznit praznih predalov svojega znanja, da ne bodo umirali ljudje z Bogom nespravljeni; kar bi se bilo skoro zgodilo, ko je bil pri „socialnem“ kurzu v Celju, ko bi ne bil prisopihal v zadnjem trenutku.

Od Sv. Janža na Drav. p. se nam poroča, da smo g. župnika v zadnji številki nekoliko po krivici prijeli. G. župnik je vobče priljubljen in spoštovanja vreden mož, ki vzorno živi ter ga ljudstvo prišteva med mirne in poštene duhovnike, kakor so danes redki. Da je praznik sv. Kraljev uporabil v agitacijo za „katoliške in dobre“ časopise in proti „slabim in brezverskim“ je storil pač na migljaj od zgoraj, ker je dr. Korošec v „Slov. Gosp.“ to komandiral. Pripominjamo pa, da ni nobenega časopisa imenoval po imenu. Samoobsebi razumljivo nam niti od daleč ni prišlo na misel, spravljati vzorno zasebno življenje g. župnika šentjanskega v zvezo z življenjem gnusa Ilešiča. Posebej pa še pripomnimo, da z dopisom v zadnji številki ni šentjansko učiteljstvo, posebej ne rodbina g. nadučitelja Reicha v nobeni zvezi.

Fram pri Mariboru. Tukajšnje „Kmetško bralno društvo“ je priredilo dne 19. t. m. v šolskih prostorih v prid uboge šolske mladine veseloigro „V Ljubljano jo dajmo“, ki je nad vse dobro uspela.

Igralo se je izborno. Nekateri prizori so vzbujali mnogo smeha. Vrlim igralcem pristoja za trud in požrtvovalnost vsa čast. Želeti bi bilo, da bi še večkrat imeli priliko se tako izkazati.

Po igri je bilo glavno društveno zborovanje

v društvenih prostorih pri gosp. Turnerju in po zborovanju se je pri zvokih izvrstnega kvarteta razvila živahna zabava. Vseh želja je bila: V kratkem kaj enakega! Na svidenje!

V Gornjem gradu se je koncem meseca septembra 1. l. ustanovila javna ljudska knjižnica, katera šteje sedaj že čez 500 knjig razne vsebine. Posebno dosti je priporodnih spisov in pa kmetijskih knjig. Izposoja se si lahko knjige vsakdo. Izkaznica stane 20 vinarjev in se na njo dobi 48 krat po eno knjigo. Za vsako knjigo je še plačati 2 vinarja. Gornjegrajci se knjižnice vrlo poslužujejo. Ker pa je namenjena ne samo Gornjemu gradu, temveč tudi okolici t. j. občinam Bočna, Nova Stifla, Ljubno, Luče, Solčava, je želeli, da pridejo tudi prebivalci teh občin po knjige. Posebno sedaj v zimskem času je prilika čitati. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 11.—12. ure in je v čitalniški dvorani. Tudi med tednom lahko dobiš knjige, samo oglasi se pri knjižničarju g. Šijanču, učitelju. Prijateljice in prijatelji ljudskega napredka, darujte „javni ljudski knjižnici v Gornjem gradu“ knjig, oziroma, prispevajte v denarju, ki se porabi za nakup novih knjig! Vsak dar dobrodošel!

Gornja Savinska dolina. Na dan sv. Štefana so slavile vrle Gornjesavinčanke svoj narodni praznik. Ustanovila se je v Mozirju ženska podružnica Ciril-Methodove družbe za Gornjesavinsko dolino. Da so tudi naše narodne dame postavile v Gornjesavinski dolini jez proti hudemu navalu naših narodnih nasprotnikov, je pred vsem zasluga delavne in požrtvovalne gospodične učiteljice Tončke Ježovnikove. Moralen in gmoten uspeh zborovanja in veselice, ki se je priredila po zborovanju v prid naše šolske družbe, ji je obilo poplačal njen trud. Pri veselici se je izkazala gospodična kot spretna aranžerka. Ginljiv je bil nastop malih deklic, ki so z navdušenimi besedami klicale naše ženstvo na branik slovenske domovine. Diletantje so rešili svojo nalogo častno. Posebno pa nas je presenetil graciozen nastop gđc. Lenike Goričarjeve in Anice Ježovnikove. Vsestransko pohvalo so žele vrle mozirske pevke pod izbornim vodstvom g. Rakeža. Po oficijelnem delu so nas zabili lahki valčki neumorne mozirske godbe na plesišče, odkoder smo se vračali šele pozno v noči veseli in zadovoljni domov z iskreno željo, da naj bi užival stoteri sad naš tlačen rod od podružnice, ustanovljene od zavednih Gornjesavinčank.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

„Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“, je učil Kristus, nauk, kateri bi naj veljal za vse človeštvo! Hm, hm, za vse človeštvo, ko še pa plemeniti izrek našega Gospoda v eni fari ne prodero. Celo pristaši „kmečke zveze“, katera je baje ustanovljena na „krščansko-katoliški“ podlagi, se nočejo ravnati po tem Kristusovem nauku. Evo vam slučaj:

Pogorel je pri nas kmet-siromak, katerega na dan njegove nesreče ni bilo doma. Zavarovan je bil pri banki Slaviji. A kaj mu pomaga zavarovalna družba, ko pa dotičnik ni plačal zadnjega obroka o pravem času! Prosil je torej tukajšnjega zastopnika omenjene družbe, g. nadučitelja pomoči. Slednji je zahteval po pravilih spričevalo, katero bi naj potrdilo, da pogorelec ni sam kriv nesreče, vsaj direktno ne.

Toda glej, kaj se je zgodilo! Naša zvezarska kapaciteta g. Napast, podomače Rop, tačas po milosti Šentlovrenčanov „Rihtar“, ki je poslal g. dr. Ploju nezaupnico, prej pa za g. dr. Ploja živel in umiral, je siromaku odklonil prošnjo. Izrazil se je baje: „Če bode Furek le eno uro zaprt, ne dobi od banke Slavije enega helerja ne.“ Vprašamo g. Napasta, ako hoče morebiti zapovedovati omenjeni zavarovalnici? Mislimo, da naš Rop ne bo dosegel nikoli dostojanstva ravnatelja banke Slavije.

Ko je končno nekdo pogorelca podučil, kako se mora vesti nasproti neznčajnemu ravnanju Napastovemu, je seveda slednji bil primoran izročiti že omenjeno spričevalo. Seveda mi dobro vemo, da je Napast žrtev druge znane zvezarske kapacitete.

Po prizadevanju g. nadučitelja pa dobi sedaj Furek vso zavarovalnino, katero mu je slavna banka Slavija priznala!

G. Tonče Mlakar, ali so bili tudi tedaj učitelji sovražniki kmeta?! Sploh pa še naš Tonče nikdar ni mogel pojasniti znane fraze: „Učitelji so sovražniki kmetškega stanu.“ Govoril je to le takrat, kadar je bil v rožcah. Potemtakem bi gotovo dve tretjini učiteljev moralo — in to je

logično — sovražiti svoje starše, ker so kmetškega stanu! O humaniteti pa imajo učitelji tudi nekaj pojmov. Tako mislimo vsaj mi, čeravno nismo učitelji. Za našega Tončka pa naj enkrat za vselej velja znani slovenski rek: „Le čevlje sodi naj kopitar“, za druge zvezarje pa: „Vsak meri po svojem kopitu.“

Ko je nekdo vlomil v hišo bralnega in izobraževalnega društva ter pobil tam tudi nekaj šip, se je raznesla vest, — prosim da se ne boste smejali, — da sta to storila dva učitelja! Zvezarski nazadnjaki mislijo, da so narodnjaki res še za 100 let v kulturi zaostali. In če bi tudi bili — kar je pa laž, bi tega gotovo ne storili, ker jim je nauk: „Ljubi svojega bližnjega“ preveč svet. Bodite prepričani, da se narodnjakom ne izplača kamenje lučati v šipe vile „Mlakar“, kajti bila bi nevarnost, da se podere! Takega maščevanja in delovanja so zmožni le produkti socijalno-krščanskih kurzov. Kot naprednjaki se lahko poslužujemo plemenitejšega orožja, kot sta kamen in nož, in to je „Narodni List“, katerega bi si že davno moral naročiti vsak zaveden Slovenec, posebno pa kmet! V listu boste našli vsaj pravice slovenskega kmečkega stanu.

„In kjer je pravica — tam je Bog.“

In kjer je Bog — tam ni nadlog,

Več Šentlovrenčanov.

Gaberje pri Celju. Zadnjo sredo smo spremili na zadnji poti preblago gospo Nežo Zupanc, katero bodo posebno pogrešali ubogi slovenski dijaki. Bila jim je vse življenje dobra mati in podpornica. Nikdar ni potrkal zastopnj, kdor je želel njene pomoči. Pomagala je, čeprav sama v stiski. Za svojo dobroto ni žela hvaležnosti. Kot je bila vse življenje blaga in dobra, toliko huje je morala trpeti zadnje dni. A tudi v teh trpkih urah ni zabila svojega milega naroda, ne ubogih dijakov. Ostala je do zadnjega diha dobra trpečim in zvesta svojemu narodu in napredni misli. Nepozabnej dobrotnici: bodi ji lahka zemljica slovenska!

Vučjaves na Mur. p. V dopisu pod tem naslovom, ki ga je priobčil g. Jakob Ros v 2. števil. „Slov. Gosp.“, sumniči imenovani podpisanca, da je zadnji popisal g. Rosa kot „orjaka“ v 55. števil. „Narodnega Lista“. Ker se podpisanec ni zanimal za zasebne afere g. Rosa, zato prosim p. n. uredništvo za potrdilo, da podpisanec ni objavil v 55. št. „Narodnega Lista“ dopisa: Sv. Križ pri Ljutomeru.*)

Jakob Černjavič

abs. phil.

Štajerske novice.

Zadnja nedelja volilnega boja je potekla za narodno stranko nad vse sijajno. V krajih, kjer tega v danih razmerah nikdar nismo pričakovali, je dosegla narodna stranka to nedeljo krasne uspehe. Na Ponikvi, v rodnem kraju našega kandidata Zdolška, sta hotela to nedeljo dr. Korošec in Terglav doseči bogvekaj. Že v soboto zvečer se je pripeljal Korošec in imel bojni svet s svojimi zvestimi, v nedeljo zjutraj je celo maševal in pridigal tam. Zdaj bomo pa Zdolška ob glavo djali, si je mislil. Pa je računal brez vrlih naprednih Ponkavljanov. Izmed 100 ljudi, ki se bili pri Oslaku na Terglavovem shodu, jih je komaj 20 dvignilo roke za Terglava (in to otroci!). Govoriti so hoteli naši kmetje Mahne, Ločičnik in Štor, pa jim Korošec ni dal besede in je hitro zaključil shod. Kmet Mahne je takoj sklical drugi volilni shod in vse je šlo k Podgoršku, kjer sta Mahne in Ločičnik imela sijajno uspeli shod. Živela napredna Ponikva! — V konjiškem okraju sta bila krasna shoda v Ločah in v Konjicah. Ker je kandidat Zdolšek zaradi težkega prehlada moral žal ostati v postelji, je razvil njegov program in govoril o nalogah deželnega zbora na obeh shodih dr. Božič iz Celja; v svojih krasnih izvajanjih je posebej povdarjal gospodarske naloge naših poslancev. V Ločah je predsedoval shodu g. Rabič iz Žič, v Konjicah pa gosp. dr. Rudolf. Na obeh shodih se je soglasno sprejela Zdolškova kandidatura. V Konjicah je g. dr. Božič govoril tudi o nagodbi, o postopanju poslancev takozvane kmečke zveze pri nagodbi, ki so glasovali proti kmetom. Sprejela se je sledeča rezolucija: Narodno napredni volilci konjiškega okraja, zbrani na volilnem shodu dne 19. januarja v Konjicah, protestujejo proti protikmeč-

*) Potrjujemo, da nam dotičnega dopisa ni poslal g. Jakob Černjavič. Uredništvo.

kemu delovanju v državnem zboru in mu soglasno izrekajo nezaupnico. — Istotako krasno so uspeli shodi v Zgornji Ponikvi pri Žalcu, na Pernovem in v Levcu. Na Zgornji Ponikvi (pri Vinku Vašu) se je zbralo do 80 samih volilcev. Predsedoval je kmet Verdev. Govorila sta gg. Pikel in Spindler. Kandidatura Zdolškova soglasno sprejeta. — Na Pernovem (pri Reharju) se je zbralo tudi do 80 ljudi, med temi kakih 15 zvezorskih mladeničev nevolilcev, ki so bili od župnika tja poslani, pa niso imeli drugih dokazov za Terglava, kakor vpitje „živijo Terglav“ in pa mnenje, da hočejo imeti takega poslanca, ki ne bo za to, da bi se „grance“ (meje) odprle. Seveda so se volilci njihovi neumnosti smejali. Shod je vodil g. M. Ocvirk. Govorila sta Pikel in Spindler in več kmetov. — V Levcu pri Celju je bil pri Pergerju majhen sestanek volilcev. G. dr. Gvidon Šernec iz Celja je navzočim razložil velik pomen volitev in so vsi odobrili Zdolškovo kandidaturo.

Za strankini narodni (volilni) sklad so darovali gg. nadučitelj R. Jurko v Teharjih 1 krono, Jos. Cizel na Polzeli nabral po Zdolškovem shodu K 530, učitelj Ferdo Kokot nabral v veseli družbi K 574, učitelj Ljudevit Ulčar nabral v veseli družbi pri Fr. Gučeku v Kozjem K 280, Karl Stramič, veleposestnik v Dragotinčih pri Sv. Jurju ob Ščavnici 1 K, dr. Jos. Rakež v Šmarju K 480.

Nemci o celjskem okrajnem zastopu. Na zadnjem nemškem shodu v Celju je župan dr. Jabornegg ponavljal trditve nemških listov, da je naše narodna stranka v Žalcu svoje stališče izpremenila in da je odklonila one kompromisne predloge, katere je pred sama stavila. Da se ta neresnica ne bi smatrala kot priznana, jo odločno zavračamo. Narodna stranka ni nikdar nikjer izjavila, da bi bila zadovoljna z nemško večino v okrajnem zastopu. Vodstvo narodne stranke je pač bilo mnenja, če bi Slovenci dobili večino, naj bi se nemški manjšini dalo v odboru in odsekih ono zastopstvo, katero ji gre po razmerju, toda to se od narodne stranke Nemcem ni nikjer ponudilo, ker ta sploh ni prišla v položaj v tem oziru se pozajati. Da bi pa narodna stranka bila kdaj v katerikoli obliki pripravljena priznati nemško večino v celjskem okrajnem zastopu, to je kratkomalo neresnica. Priznamo dr. Jaborneggu, da je mojster v fabrikaciji volilnih glasov, čeravno na nenravni podlagi, kakor je to dokazal v Vojniku in na Teharjih, pa tudi v celjskem okr. zastopu, povemo mu pa tudi, da bode narodna stranka smatrala vsako sredstvo kot pripušno, da se nasilna tvorba nemških večin po dr. Jaborneggovem načinu izkaže končno kot nesmisel, ki tudi Nemcem trajno ne bode pomagal do vlade.

Vrli demokratje so vsekakor naši ljubi celjski nemškutarji. Minolo nedeljo so imeli v Celju zborovanje svojega političnega društva; govoril je seveda Rihard Marckhl, njihov veliki poslanec, pa tudi slavni potomec nemškega rodu dr. Ambroschütz. Pa kaj je govoril ta slavni mož? Zoper razširjenje volilne pravice za deželni zbor. Nemškutarji se strašno boje, da bi s pravično premembo volilnega reda v deželnem zboru se znašla nakrat ena tretjina slovenskih poslancev. Potem bi ne mogli več tako po svoji volji gospodariti. Zato naj raje ostane pri stari krivici. Tako so sklenili učeni politiki.

„Slov. Gospodar“ v svoji zadnji številki na podoben način napada slovensko učiteljstvo, ker se te poteguje za naprednega kandidata. Ne odgovarjamo na te napade. Kličemo le: slovensko učiteljstvo, z odločnim, vztrajnim kulturnim in gospodarskim delom med ljudstvom odgovori ti samo na te napade.

Volitve v okrajni zastop brežiški se vrše sredi svečana t. l., najbrže 17.—19. svečana. Slovincem je zmaga v veleposestvu, tedaj večina zagotovljena, če vsi store svojo dolžnost. Veleposestnikov je v imeniku 31, med temi 16 odločnih Slovencev. Eden nemški glas odpade vsled smrti, samostan oo. trapistov rajhenburški dosedaj nikdar še ni volil. Pričakuje se od vsakega volilca, da stori svojo narodno dolžnost. Nemci napenjajo vse sile, da bi nam ugrabili par omahljivcev ali jih vsaj od volitve odvrgli. Slovenci, na delo!

Za narodni svet. Iz ptujskega okraja piše nekdo v „Slov. Narod“, o delovanju nemškega „volksrata“, katerega člani so tudi razna nemška društva in korporacije, ki plačujejo letni prispevek po 10 vin. Dopisnik priporoča, naj bi tudi slovenski narodni svet upeljal isto. Misel toplo pozdravljamo in upamo, da jo bo narodni svet za Štajersko upošteval.

Organizacija narodne stranke za Mežirje, Rečico in Kokarje je imela dne 26. grudnia 1907. svoj redni občni zbor, kateri je bil povoljno obiskan. Pri volitvi v odbor organizacije bili so z vzklikom izvoljeni sledeči gg.: načelnik Marko J. Lipold, odborniki pa: Franc Praprotnik, Franc Pušenjak, Franc Apat in Ivan Lipold. — Ti gospodje odborniki nam svedočijo, da se bo začela tudi pri nas narodna stranka bolj gibati. — Ker g. dr. Jože Goričar, dosedajni načelnik, zaradi napornega drugostranskega dela ni mogel več načelnikstva sprejeti, se je njemu za dosedajni trud in požrtvovalnost zahvala izrekla. — Nabralo se je za potrebe organizacije 16 kron. — Mi vstajamo, a nasprotnikov je strah.

Naprednjak.

V Gornjemgradu so klerikalci ustanovili dne 19. t. m. bojno duhovniško posojilnico proti že obstoječi narodni posojilnici. Krstil jo je veleznajčajni Vlade Pušenjak, ki se „zvesto drži načela“, da je konkurenčni boj na gospodarskem, posebej zadržnem polju škodljiv. — Gospodine Vlado, ali se še spominjate raznih pogovorov? Kumoval je pri ustanovitvi tudi kaplan Berk, velik sovražnik zakonolomstva in zaščitnik deviške čistosti!

Vransko. Poročali smo v št. 2. našega lista, da se je čitalnica v Vranskem spremenila v javno ljudsko knjižnico. Popravljamo to v toliko, da čitalnica ostane, kakor je bila, le svojo bogato društveno knjižnico je spremenilo v javno ljudsko knjižnico.

V Slivnici pri Mariboru dobe v kratkem železniško postajo.

Med Gornjimgradom in Kamnikom dobijo najbrž vozno pošto. Prosila je zanjo občina Novaštifta in sedaj se vrše pogajanja še z ostalimi prizadetimi občinami. Želeti bi bilo gotovo, da se upelje naprava čimprej. Novaštifta dobi tudi svojo pošto.

V Majdičevih železninskih trgovini v Celju je nastal v petek 17. t. m. zvečer požar in sicer v I. nadstropju v skladiščih. Ogenj je nastal vsled male poškodbe na peči v neki sobi. Škoda je precej velika. Celjska požarna bramba je ogenj v precej hitrem času pogasila.

Umrli je v Celju v noči od 20. na 21. t. m. šolska sestra Ksaverija Lipovšek pri Krušičevi rodbini. Bila je izobražena in blaga žena. Šolske sestre za umirajočo niso imele prostora.

V Pesnici je utonil 39letni Ivan Pečovnik iz Sv. Marjete, ko je šel v noči pijan domov.

Sv. Križ pri Ljutomeru. V trgovino Gottlichea so vlomili tatje in odnesli blaga za 1300 kron.

V Arjvasi pri Petrovčah je neznan tat pokradel veleposestniku Jeschonnigu obleke za 1100 kron.

Iz šole. Nadučiteljem v Petrovčah je imenovan g. Ernst Slanc, dozda nadučitelj pri Sv. Bolfenu pri Središču. — Definitivno so nastavljene kot učiteljice: Terezija Schmidlechner pri Sv. Benediktu v Slov. Gor., Ladislava Lavrič v Bučah, Al. From pri Sv. Benediktu v Slov. Gor.; za učiteljico ženskih ročnih del pa v Petrovčah Josipina Tratnik.

Iz Slovenjega gradca. Zdravnik dr. Pollak se ni preselil v Pliberk, kakor se je v „Domovini“ poročalo, ampak ostane v Slovenjem gradu.

Iz Bučecovec. Poštni urad pri Sv. Križu na Murskem polju je dobil že ob novem letu drugega pismonošo, katerega smo že več let zelo pogrešali in se zanj potegovali. Obrnili smo se na poslanca dr. Ploja in nam je on to izposloval. Zahvaljujemo se mu za njegov obilni trud.

Umrli je pretečeni teden v Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju posestnik J. Mohorko. Bil je vrl narodnjak, ter je vzgojeval svoje otroke v narodnem duhu. Njegov sin g. Josip Mohorko je govoril na grobu v spomin svojemu očetu lepe besede, kater so segale navzočim v globočino duše. Lahka mu zemljica!

Pri Sv. Jerneju nad Muto je umrla na sušici začasa upokojena učiteljica Marija Kralj dne 15. t. m.

Na Vranskem je umrla minoli petek po dolgi in mučni bolezn gospa Fani pl. Wittenbach.

V Celju je umrl dne 15. t. m. umirovljeni generalmajor V. Killiches. V petek 17. t. m. so ga slovesno pokopali.

Mesarska zadruga v Celju si je zopet izvolila za načelnika mesarja in krčmarja Rebenšchegga.

V Hočah pri Mariboru je umrl v sredo 15. t. m. g. Anton Bernik, star 77 let, oče sedajnega župana. Bil je splošno spoštovan.

V Petrovčah se je v nedeljo dne 19. t. m. vršil I. občni zbor domače „Kmečke branilnice in posojilnice v Petrovčah“ ob mnogobrojni udeležbi in z izvrstnim uspehom.

Za Podčetrtjek in leto 1908. so sodnijski dnevi okrajnega sodišča v Kozjem določeni na 7. januarja, 3. februarja, 2. marca, 6. aprila, 4. maja, 1. junija, 6. julija, 3. avgusta, 7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra in 7. decembra, to je na vsak prvi ponedeljek v mesecu.

V Šentjanžu na Dravskem polju so se vršile dne 16. t. m. občinske volitve in so v vseh treh razredih prodrli zavedni Slovenci proti Štajerčevcem. Obširneje sporočamo prihodnjič.

V Spodnji Poljskavi so dne 12. t. m. ponoči rogovilihi nekateri fantje po vasi in kričali. Ko prideta mimo njih železniški delavec Radolf Windisch in železn. pisar Franc Žager, ju napadejo. Windisch jim srečno uide, Žagerja pa pobijejo na tla in ga tako težko ranijo, da je v 48 urah izdihnil. Bil je star šele 26 let. Glavni razbojniki Blažič, Kiker ml., Licherl in Lorašak so že pod ključem. Čudni sadovi „Štajerčeve“ vzgoje.

Javno predavanje priredi zgodovinsko društvo za slov. Štajersko v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri pop. v Narodnem domu v Konjicah. Govori dr. A. Stegenšek o starih gradovih in o grajskem življenju v konjiškem okraju. Vsakdo ima prost vstop.

V Sromljah pri Brežicah bo vodil poštni urad župan Anton Petan.

Led na Dravi gre tako silno, da je v Središču odtrgal verige pri mlinih in 4 dravske mline potisnil v sredo reke, kjer so zamrznil. Škoda je velika.

V Št. Ilju v Slov. Gor. je umrl vrl narodni gostilničar in mesar g. Celcer.

Sodnijski oficijal je postal g. Franc Božičko v Slov. Gradcu.

Poročil se je v Slov. Gradcu narodni trgovec g. Josip Druškovič z gospico Rozalijo Vrečkovo.

V Presiki pri Ljutomeru je umrl dne 16. t. m. gostilničar Vid Jerebič. Ljutomerski Slovenci so se pri poštenjaku radi shajali pri rujni kapljici.

Občinski zastop v Podgorju pri Slovenjem gradu je imenoval pri občinski seji dne 11. t. m. g. nadučitelja Matija Šmid za zastop, kateri si je stekel za občino tekom svojega 20letnega delovanja kot nadučitelj in občinski odbornik, častnim občanom.

„Slovenski kmečki koledar“.

Še jih je nekoliko, ki so sprejeli naš „Slov. kmečki koledar“, a ga do danes še niso poravnali. Ker moramo mi poravnati tiskarske stroške, zato nujno pozivljemo vse dotične, da store svojo dolžnost.

Obenem tudi prosimo vse one, ki so sprejeli večje število koledarjev v razprodajo, da nam čimpreje blagovolijo nakazati izkupičke.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Agrarna stranka na Goriškem je postavila za bližajoče se deželnozborske volitve v vseh volilnih okrajih svoje kandidate.

V Lazah pri Novem mestu namerava nemški šulferajn sezidati nemško šolo. Kakor je videti, bo ponemčevanje tudi na Kranjskem začelo napredovati. Upamo pa, da bodo merodajni činitelji stali na straži.

V Bilčivasi na Koroškem je „Prosveta“ ustanovila svojo 28. javno ljudsko knjižnico.

Smrtna kosa. Naš rojak iz Rogatca Franc Drogenik, kraljevi finančni ravnatelj v pokoju v Zagrebu, je umrl. Bil je zaveden Slovenec.

Kmetska stranka na Notranjskem ima dne 26. t. m. svoj glavni zbor v Postojni. Izvedla bo končno svojo organizacijo in bo določila kandidate za deželnozborske volitve.

Slovenci v Trstu. Da Slovenci v Trstu napredujejo, je nedvomno. To izhaja prav jasno iz „imenika slovanskih društev in udruženj v Trstu in okolici“, ki je pred kratkim izšel. Izvidno je iz njega, da imajo: 1 politično društvo, 47 gospodarskih društev, 48 izobraževalnih društev, 5 podpornih in 6 raznih drugih društev. To je vsekakor lepa slika narodnega življenja.

Društvo slov. književnikov in časnikarjev je imelo v nedeljo svoj občni zbor in je izvolilo predsednikom za bodoče leto g. dr. Iv. Tavčarja.

Hotel Triglav v Bohinjski Bistrici je vzel v najem g. Šeidl, restavrater v hotelu južni kolo-dvor v Ljubljani.

Slovenska Gospodarska stranka na Kranjskem stopa v volilni boj za kranjski deželni zbor z devizo: „Gospodarski napredek nad vse!“ Za nedeljo 26. t. m. sklicuje javni ljudski shod v Ribnico, na katerem naj ljudstvo določi 2 kandidata za kočevski-ribniški-velikolaški okraj. Veseli nas, da je nastopila konečno tudi na Kranjskem misel demokratične politike svojo zmago-dobitno pot. Naprej!

I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev malih domačih živalij v Trziču ima svoj drugi redni občni zbor v nedeljo dne 26. januarja 1908 v gostilni „Sluga“ v Trziču točno ob 2. uri popoldne z raznovrstnim sporedom. Govorilo se bo med drugim o spremembi pravil ter s tem v zvezi o premestitvi društva v Ljubljano. Prav je to in mi misel toplo pozdravljamo. Le v večjem središču je tako važno društvo sigurno napredka.

Kandidature na Kranjskem. V mestu Idriji kandidira kot narodno napredni kandidat Engelbert Gangl, učitelj na idrijski realki. — V dolenskih mestih kandidira nar. napr. stranka notarja Plantana. — V žužemberškem okraju na Dolenjskem, v kateri okraj spada tudi par kočevskih občin, namerava kandidirati nemški klerikalec Obergföll. Nekateri slutijo, da ga bodo tudi slovenski klerikalci spoznali za svojega kandidata.

Sistem Schwarz na Kranjskem. „Slovenski Narod“ prinaša v svojem uvodniku od sobote razkritja, ki kažejo naravnost nečaveno birokratiško predrznost pobožnega Schwarza, deželnega predsednika na Kranjskem, kadar se mu gre za to oškodovati Slovence in pripomoči par nemškim hajlovcem na Kranjskem do politične veljave. Sporočali smo že o raznih slučajih, kakor Prof-tova zadeva, zadeva dr. Ilesiča, nastavljanje nemških uradnikov itd. Tako je n. pr. pri deželni vladi za časa Schwarcovega „predsedovanja“ bilo nastavljenih 12 praktikantov, od teh 9 Nemcev, ki ne znajo besede slovenski. Nasprotno se je pa odklonilo 2 Slovence, ki sta hotela vstopiti. In višek predrznosti je dosegel Schwarz s svojim poročilom, ki ga je poslal na Dunaj (seveda tajno!), da bi se pokrilo za slučaj očitanih pristranosti. Pisal je na Dunaj, da je politična uprava v zadnjem času po slov. uradnikih preveč nacio-nalizirana in da jo je treba preroditi s spreje-manjem nemških praktikantov, češ samo ti so zanesljivi stebri. — Bolj drzno se menda malokdo igra s slovenskim narodom. — Upamo, da bodo poklicani moške stopili temu birokratičnemu ger-manizatorju pošteno na prste.

Pravičnost duhovnega vodstva. Zavednemu ter neustrašenemu župniku I. Lavincu na Strmcu na Koroškem je škofijstvo strogo ukazalo, da mora pisati vse krstne liste nemško. Župnik Lavrinc je eden izmed onih redkih duhovnikov na Koroškem, ki se docela zaveda svoje dolžnosti in ve, da treba dajati slovenskim župljanom slovenske listine. No, škofijstvo ga je pončilo drugače. „Mir“ pa še trdi, da je na Koroškem samo vera v nevarnosti! Če bi bila vera v nevarnosti, bi bila pač le zaradi nestrpnih duhovnikov!

Radogoj. Odbor Radogoja je po svojem prav-nem zastopniku razposlal pozive onim gospodom, ki so za čača vsučiliških študij dobivali podpore in so danes v urejenih gmotnih razmerah, naj vrnejo prejete podpore brez vsakih obresti. Na vrsti je sedaj novi naraščaj, ki je potreben pod-pore in ki nanjo čaka. Sicer se jih veliko oglasi samih od sebe, povrnejo podporo in pristopijo kot ustanovniki društvu, a nekatere mora odbor opo-minjati na njih moralično dolžnost. Morda jih ta javni opomin zdrami, da vsaj odgovorijo pisme-nemu pozivu, kdaj in kako nameravajo začeti s povračilom.

Koroški deželni odbor in slovenske občine. Koroški deželni odbor je dosledno zahteval od vseh občin na Koroškem, tudi onih, ki so v slovenskih rokah in sicer uradujejo slovensko, da občujejo z deželnim odborom edino le v nemškem jeziku. Slovenske dopise je deželni odbor dosledno zavračal. Tako se je potem godilo, da so sloven-ske občine, katere so imele vsaj nekoliko poguma, z vsemi drugimi oblastvi občevala slovensko, edino z deželnim odborom pa nemško. Končno se je vendarle opogumila občina Sele nad Borov-

ljami ter radi zavrnitve slovenskega dopisa na deželni odbor nastopila po pritožbi. V četrtek je državno sodišče razpravljalo o tej pritožbi ter razsodilo, da se je z vrnitvijo nerešene slovenske vloge krsila slovenskem jeziku po državnem osnov-nem zakonu zajamčena enakopravnost. Ta raz-sodba je tem važnejša, ker je državno sodišče obenem tudi izreklo, da velja ta razsodba kot pravno veljavni ukrep. Sicer je zastopnik dežel-nega odbora ugovarjal, da državno sodišče nima pravice izdajati pravno veljavnih ukrepov, ali so-dišče se je smatralo v tej zadevi za zadnjo in-štanco, katera ima pravico izdajati pravnoveljavne ukrepe. Svojo razsodbo je državno sodišče ute-meljilo s tem, da je slovenščina na Koroškem v deželi navaden jezik in da imajo slovenske ob-čine po določbah člena 19. drž. osnovnega zakona pravico rabiti slovenščino v svojih vlogah na vsa oblastva, ki so primorana v slovenščini pisane vloge ne samo sprejemati, temveč tudi reševati. Občina Sele je torej popolnoma zmagala v svojem boju s trdoglavo velenemško gospodo v deželnem odboru ter dosegla, da bo moral odslej deželni odbor reševati tudi slovenske vloge. Pri koroškem deželnem odboru ni bilo dosežaj niti enega urad-nika, ki bi znal slovensko, ravno tako niti eden izmed deželnih odbornikov ni zmožen slovenščine, dasiravno je tretjina dežele slovenska. Sedaj se bodo pač morali namestiti uradniki, ki bodo zmožni slovenskega jezika. Vsekako je ta raz-sodba v boju koroških Slovencev za pravice slovenskega jezika velikanske važnosti in upamo vsaj, da se bodo slovenske občine odslej bolj resno oprijele slovenskega uradovanja, kakor pa doslej, in da ne bodo morda iz komoditete, ali pa da ugodijo želji tega ali onega deželnega ali državnega uradnika, še nadalje dopisovale obla-stim v nemškem jeziku, kakor se je godilo veči-noma povsod doslej. Saj sta vlada in deželni od-bor imela ravno v tej nezavednosti slovenskih občin doslej najboljšo oporo za svoje izključno nemško uradovanje in je bilo treba dolgih let, da se je vendar enkrat ena slovenska občina ojunčila, da se je upala tudi deželnemu odboru pokazati svoje slovenstvo. Občina Sele zasluži za svoj odločni nastop vse priznanje in ostale slovenske občine naj bi ji vsaj sedaj sledile. Na Ko-roškem je nad 30 občin v slovenskih rokah, in dovolj sramotno je, da se dajo one, ki slovensko uradujejo, naštetu skoraj na prste ene roke. Morda bo odslej vendar nekoliko boljše. Upajmo!

Gospodarski paberki.

Cena jaje na dunajskem trgu dne 21. januarja 1908.

jajca v zabojih	à 26 kom. po	K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 27 " "	K 2'—
II-da " " "	à 28 " "	K 2'—
Niže in gor.-avstrijska	à 28 " "	K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 26 " "	K 2'—
II-da " " "	à 27 " "	K 2'—
I-ma moravska " "	à 27 " "	K 2'—
II-da " " "	à 28 " "	K 2'—
Šleska jajca	à 27 " "	K 2'—
Hrvaška " "	à 27 " "	K 2'—
Slavonska jajca	à 27 " "	K 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 105
I-ma banatska jajca	à K 104
zgornjeogrška " "	à K 104
I-ma sedmograška sortirana	à K 105
I-ma " nesortirana	à K 103
bosanska jajca	à K 103
I-ma bolgarska jajca	à K 106
II-da " " "	à K 103
I-ma srbska " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 103
I-ma " nesortirana	à K 100
I-ma ruska " "	à K —
II-da " " "	à K —
I-ma srednja jajca	à K 94
I-ma mala " "	à K 86

Hmeljarji, poskusite gnojiti hmelju z umetnimi gnojili!

(Konec.)

O resnični in praktični vrednosti umetnih gnojil se vsak hmeljar prav lahko natanko pre-priča in sicer na sledeči način:

Odmeriti je treba dvakrat po 100 rastlin; pustimo od teh polovico popolnoma negnojeno, drugo polovico pa gnojimo s 4 kg 40% kalijeve soli, 8 kg Tomasove žlindre in 4 kg čilskega soli-tra. Prvih dvoje gnojil že lahko potrosimo v je-seni in sicer najboljše dobro skupaj pomešana, ali pa v teku zime, če sneg ni previsok, ali pa v spomladi hitro ko sneg skopni. S čilskim solitrom pa se gnoji vedno v spomladi in sicer damo to gnojilo v treh deležih: prvo tretjino pred rezjo v

spomladi, drugo tretjino pri okapanju in tretjo tretjino ob času, ko začne hmelj kobilice poga-njati. Kalijevo sol in Tomasovo žlindro lahko tudi zakopljemo, dočim čilskega solitra ni treba. Pri trgatvi potem suhi hmelj od gnojenih in negno-jenih 100 rastlin natanko stehtaj; na ta način se natanko prepričaš, koliko hmelja več je dala 100 gnojenih rastlin. Potem preračunaš, koliko je ta večji pridelek vreden, odšteješ od tega stroške za zgoraj omenjena gnojila, in najdeš dobiček, ki ti ga je umetno gnojilo prineslo.

Tako je ravno že nekaj hmeljarjev iz Sa-vinske doline; hočemo le še eno poskusno gno-jenje hmelju z umetnimi gnojili omeniti.

Ta poskus je napravil posestnik Martin Oc-virk v Mali Pirešci pri Petrovčah in sicer je gnojil imenovani 500 rastlinam s 40 kg kalijeve soli, 50 kg Tomasove žlindre in 30 kg čilskega solitra, torej zelo močno; 500 rastlin pa je pustil negnojenih. Trgatev je bila sledeča: 136 kg hmelja od negnojenih 500 rastlin, 170½ kg hmelja od gnojenih rastlin, to je 34½ kg suhega hmelja več, kot od negnojenih rastlin. 1 kg hmelja se je računal po K 1'50 in je tedaj ta večji pride-lek vreden K 51'75. Gnojenje pa stane: 40 kg kalijeve soli (100 kg K 13) = K 5'20, 50 kg Tomasove žlindre (100 kg K 7) = K 3'50, 30 kg čilskega solitra (100 kg K 35) = K 10'50; torej skupaj K 19'20. Odštejmo sedaj te stroške za gnojenje od vrednosti večjega pridelka, tedaj nam ostane K 32'55 čistega dobička. To ravnanje ni drago, hmeljarja pa popolnoma prepriča, katera gnojenje je najboljše.

Koristi od umetnega gnojenja pa nimamo samo s tem, da je pridelek večji le v letu ko gnojimo, ampak pravo gnojenje učinkuje najmanj tri leta, posebno je uspeh gnojenja največkrat v drugem letu veliko boljši, ko v prvem, posebno če se gnoji precej pozno, vsled česar se gnojila niso mogla v pravem času v zemlji razkrojiti in pridejo tedaj šele v drugem letu do prave veljave.

M.

Živinoreja na Ogrskem je v letu 1908. lepo napredovala. Število konj se je pomnožilo od 1,788.417 na 1,797.664, število govedi od 5,624.555 na 5,952.929, število ovc pa od 6,891.089 na 7,549.336.

Ženska plemenska teleta se morajo rediti najmanj en mesec s čistim mlekom. Če se boče vzrediti tolste bike, se jim mora dajati čisto mkeko v prvih 6 tednih. Mleka spiije tele vsak dan ¼ do ⅓ svoje teže.

Da so plemenske svinje dobre in plodovite, je odvisno od tega, če so telesno popolnoma raz-vite in radi tega se svetuje, da se čaka z oplemenitvijo 11 do 15 mesecev. Tudi mrjasci velikih nemških in polangleških pasem se smejo pri pri-meroma dobri hrani rabiti za puščanje šele v starosti 12 do 15 mesecev; majhni angleški se smejo rabiti že z 10. do 12. mesecem.

Gospodu Janezu Kozinc, župniku in gospodu Blažu Dvoršaku, kaplanu v Slivnici pri Celju.

Štirinajst dni sem sta se že bahala, češ, zdaj bomo vdarili po nadučitelju v „Gospodarju“, da bo imel dosti. V predzadnji številki Leskovar ni natisnil vajinega pamfleta, pač pa ga je pre-drugačil v zadnji številki tako, da je vama vstregel, sam se kazni ognil, mene naj bi pa oblatil. Toda moti e se, gospoda! Pšica, od vaju meni namenjena, raditega ni zadela, ker članka v decemberski številki „Nar. Lista“, v kateri se vi gospod župnik napadate, nisem pisal ter tudi ne imel pojma o njem, kar prosim da mi slavno uredništvo potrdi.*

Ker sta se že bahala, je izključeno, da bi kedo drugi pisal v „Gospodarja“ kot vidva skupno ozir. g. Blaž, kateri upa na venec slave kot slovenski pisatelj in ker nihče pri nas ni zmožen take kolobocije s tolikim žolčem pomešati in razliti.

Ker sta tedaj začela, bodita uverjena, da tudi naša stranka ne bo molčala. Če bo pa ka-teri od vaju moral kako grenko požreti, vaju opozarjam že sedaj, da pozneje ne bosta šolskih svetov klicala na pomoč, trdeč: nadučitelj je prepirljiv in nestrpljiv.

Ves čas mojega politikovanja nisem nikdar zaničljivo govoril o duhovščini, še menj pa o vama; to lahko priča vsa občina. Če vama pa kakšni podkupljeni šnopsar lažljivo poroča, je to vajina stvar. Dokažem vama pa lahko, da huj-skata vidva in od vaju našuntani ljudje proti meni že od meseca maja sem.

Pritrdita tedaj v prih. štev. „Gospodarjevi“, da sta imela namen le po meni lopniti, dobila bosta tudi odgovor na ta dopis, vendar v dostojni obliki; na gnoj vama nikdar ne sledim.

Slivnica, dne 14. januarja 1908.

Tomo Kurbus,
nadučitelj.

* Potrjujemo! Uredništvo.

Tri častne nagrade.

za razstavo z geslom „Otrok“ eno po 100 K in dve po 50 K razpisuje „Splošno žensko društvo“ v Ljubljani za tri najboljše ilustracije slovenskih pravljic, oziroma za tri najboljše, otroškemu pojmovanju primerne slike ali risbe, katerim je najeta snov iz slovenskih pravljic, bajk ali narodnih pesmi.

Glede vposlanih umetnin bode razsojala posebna jury, sestavljena iz slovenskih umetnikov, literatov in pedagogov.

Vse sprejete slike in risbe se izlože na razstavi občinstvu na ogled in v nakup.

Slovenski umetniki naj blagovolijo vposlati svoja konkurenčna dela najkasneje do 15. maja brez podpisa ter naj predlože v zaprtem ovitku, na katerem je zapisano geslo, svoje ime in naslov. Isto geslo naj se zapiše tudi na zadnji strani slike.

Književnost.

Zločin in kazen. I. del tega znamenitega dela ruskega pisatelja F. M. Dostojevskega je izšel v založbi Ig. pl. Kleinmayra in Ferd. Bamberg v Ljubljani. Stane broširan K 350. 2. in 3. zvezek izideta v kratkih presledkih. — Ko izide delo v celoti, spregovorimo obširneje.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se zglašajo narodni davkoplačevalci. Naš narodni Rakek izkazuje rodoljubkinje in rodoljube: Lojzika Domicelj, Ana Kozlevčar, Lina Vesoner, M. Domicelj, M. Brinšek, Pav. Česnik, Iv. Fatur, Fr. Guezda, Fr. Gornik, Ant. Kozlevčar, Iv. Podboj, Ribarič, P. Repič, T. Schuller, L. Šebenikar, Lj. Ševar, O. Sriblich, St. Udovič, Iv. Ulepič. — Mariborska nabiralna pola, katero je vposlal družbi trgovski sodnik g. Fr. Majer, št. Šuc, M. Stajnik, V. Berdajs, dr. Rosina, dr. Vl. Sernec, dr. Fl. Kukovec, Fr. Pišek, Iv. Šoštaric, dr. L. Poljanec, V. Bahovec, E. Weixel, V. Karba, Iv. Veras, dr. Lj. Pivko, dr. Medved, L. Koprivšek, dr. V. Kac, M. Reicher, Jos. Volčič, Iv. Košan, Fr. Bureš. — Rodoljubi z Rakeka so uposlali v ta namen vsoto 19 K. v Mariboru pa so plačali štirje narodnjaki narodni davek za pol leta naprej; uposlala se je svota 42 K.

Novi nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda še niso izvršeni. Oglase za nje si pisarna beleži in naročilom ustreže takoj, ko prejme nabiralnike. Prispevki iz nabiralnikov naj se ob pošiljki vedno označajo kot taki, da je mogoča tozadевна evidenca, da bo vključenje jasno in jasni izkazi.

Izjava. „Slovenski Gospodar“ piše v svoji št. 58. z dne 19. grudnia 1907 v notici na tretji strani, da so se šolske sestre na družbini šoli na Muti morale umakniti z Mute, oziroma, da so same prostovoljno odpovedale vsled raznih napadov radikalnega dijaštva in nehonetnega postopanja odbora družbinega.

Na to povsem neutemeljeno in za družbino vodstvo žaljivo predbacivanje, dovoljnjemo si vsled vodstvenega sklepa z dne 27. grudnia 1907 na podlagi aktov konstatirati ta le dejstva:

Na Muti je imela družba doslej enorazredno dekliško šolo, ki so jo oskrbovale častite šolske sestre iz Maribora. Kmalu po otvoritvi te šole so se pri vodstvu oglašali različni rodoljubi duhovniškega in posvetnega stanu z nasveti, naj se šola spremeni v mešano dvorazrednico, ker šola samo za deklice ne donaja zadostne koristi. Tako je n. pr. č. g. kapelan Josip Somrek v Marenbergu v dopisu z dne 29. septembra 1900 stavil te tri nasvete: 1. da se šola razširi v dverazrednico, 2. da se sprejmejo dečki, kar je glavna stvar pri omejni šoli in, ker tudi kmetje in delavci to žele. 3. da se nastavi moška učiteljska moč. Tudi odborniki obeh podružnic mariborskih so z dopisom z dne 15. marca 1907 prosili, naj skuša družba preje kot mogoče ustanoviti tudi deško šolo na Muti ter so naglašali, da je treba nastaviti za deško šolo poštenega vernega, delavnega, vestnega in neomadeževanega učitelja.

V 185. vodstveni seji je sedanji odbor sklenil na Muti otvoriti dvorazrednico za dečke in deklice. Na to so častite šolske sestre v Mariboru s pismom z dne 15. septembra 1907, št. 121 pisale to-le: „Predstojništvo vpraša in prosi določnega odgovora, če namerava slavni odbor družbe s to novo ureditvijo mutske šole odpustiti šolske sestre, ali jih če še nadalje porabiti za ponk in v kakem razmerju.“ — Na to jim je družba z dopisom z dne 25. septembra 1907, št. 1274 naznanila, da je družba res sklenila šolo na Muti razširiti v mešano dvorazrednico — in pristavila to-le: „Ker pa je v svrhu izvršitve tega sklepa treba zadostiti mnogim predpogojem in ker odbor po svojem tehniškem izvedencu še le študira vprašanje, se li bo dvorazrednica dala spraviti v naše poslopje, Vam danes ne moremo dati nobenega določnega odgovora. Zato Vas prosimo kratkega potrpljenja z zagotovilo, da Vam pravočasno pišemo, ko bode mogoče storiti kak definitivni sklep.“

Na vodstveno prošnjo si je gosp. nadinženir Jul. Hilbert kot tehniški strokovnjak ogledal graščino in vsa druga gospodarska poslopja, ter pozneje vodstvu izročil utemeljene nasvete o prezidavah in popravah bodisi sploh, bodisi radi pridobitve druge šolske sobe.

V seji dne 6. novembra 1907 je vodstvo predlogom g. nadinženirja Hilberta pritrdilo in z dopisom z dne 7. novembra 1907 se je častitim šolskim sestram na Muti naznanilo, katere poprave in prezidave se morajo izvršiti na družbinem poslopju, ter da bode ta popravila in naredbe nadzoroval član družbinega odbora g. Pahernik. Na ta dopis so častite šolske sestre v Mariboru z dopisom z dne 9. novembra št. 147 odgovorile to le: „Ker vodstvo šolskih sester v Mariboru ni dobilo na prošnjo glede mutske šole nobenega določnega odgovora, pač pa zagotovilo, da se osnuje na Muti v kratkem dvorazredna mešana šola, sklepa, da namerava družbino vodstvo glede učiteljskega osebja uvesti stanje, vsled katerega bi ne bilo več mogoče šolskim sestram poučevati na tamošnji šoli. Radi tega si usoja vodstvo šolskih sester v Mariboru družbi, sklicujoč se na pogodbo, odpovedati oskrbovanje šolskega pouka na Muti in javiti, da šolske sestre ostanejo le pod pogoji, ki so jim zajamčene v pogodbi z dne 8. grudnia 1896 št. 2702, oziroma z dne 17. julija 1893, št. 2323, toraj samostojno, kakor do sedaj na Muti do 30. septembra 1908.“ — V tem dopisu šolske sestre ugovarjajo nekaterim popravilom, češ da so za časa njihovega bivanja na Muti nemogoča in da bi jih taka popravila in preuredbe motile v njih posesti. — Ugovorom radi preuredb v poslopju je vodstvo z dopisom 11. novembra 1907 v toliko ustreglo, da je naročilo edino le prireditve druge šolske sobe, priredba prostorov za pisarno in učila se pa odloži do časa izselitve šolskih sester.

Dopis o odpovedi je vodstvo na podlagi vodstvenega sklepa rešilo z dopisom z dne 2. grudnia 1907, št. 1759: „Častitim šolskim sestram v Mariboru. — Na cenjeni dopis z dne 9. novembra 1907 št. 147, se častitim šolskim sestram naznanja, da je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v seji dne 25. novembra 1907 odpoved oskrbovanja šolskega pouka na Muti in naznanilo, da se velečastite šolske sestre iz Mute izselijo dne 30. sept. 1908 vzel obžaluje na znanje. — Pri tem se je konstatovalo, da vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda pri svojih dosedanjih ukrepih v zadevi družbine šole na Muti ni storilo ničesar, kar bi moglo dati kak utemeljen povod za napade, ki so se vršili po javnih listih na družbino vodstvo, in kar bi onemogočilo daljše sodelovanje častitih šolskih sester na Muti. — Dalje je vodstvo v isti seji sklenilo, če bode le mogoče pričetkom prihodnjega šolskega leta, t. j. ob Veliki noči 1908 na Muti otvoriti prvi razred mešane ljudske dvorazrednice. Poleg tega razreda še ostane drugi razred dekliške šole, v katerega pridejo deklice, ki pohajajo sedaj v prvi razred dekliške šole. Za ponk na mešanem prvem razredu se nastavi posvetna učiteljska moč, glede pouka v drugem razredu pa se naprosijo častite šolske sestre, da istega oskrbujejo pod dosedanjimi pogoji do 1. septembra 1908, t. j. do časa svoje izselitve. — Častite šolske sestre uljudno prosimo, da prejem tega dopisa družbi potrdijo ter obenem naznanijo, je li hočejo ponk v drugem dekliškem razredu oskrbovati do 1. septembra 1908.“

Častite šolske sestre so na ta odlok z dopisom z dne 17. grudnia 1907, št. 162 javile: „da ni mogoče, dasi bi (predstojništvo) rado ustreglo želji slavne družbe, oskrbovati pouka v drugem dekliškem razredu do 1. septembra 1908 zajedno z moško učiteljsko močjo, ker se to ne strinja s pravili redovništva.“

To so fakta, na podlagi teh fakt blagovoli slavno občinstvo soditi, je li vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v tej stvari postopalo res — nehonetno.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 30. grudnia 1907.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 187. vodstvena seja je bila 27. decembra 1907. Sejo je otvoril prvomestnik in naznanil, da so se izvršili sklepi družbinega odbora. Glede na napade „Slov. Gospodarja“, ki očita družbi „nehonetnost“ napram šolskim sestram na Muti, se je sklenilo, objaviti vse tozadevne dopise med vodstvom in šolskimi sestrami na Muti, oziroma v Mariboru. — Kat. pol. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem se naprosi, naj upliva na „Mir“, da preneha z napadi na družbo, ker bi družba v slučaju, da ne dobi s Koroškega prispevkov, morala ustaviti svoje delovanje na Koroškem. Stalno nameščenim učiteljem v Trstu se dovoli do preklica draginjska doklada letnih 240 K. — Gospodična Ema Zamejic se imenuje stalno učiteljico v Trstu, gospodična Ivana Kastelic stalno vrtnarico na Savi. — Proračun družbin za l. 1908 se razporeži v pisarni odbornikom na upogled in se bo sklepalo o njem v prihodnji vodstveni seji. — Dopis šolskih sester v Mariboru, v katerem naznanjajo, da ostanejo do 30. septembra l. 1908. na Muti le pod pogojem, ako ostanejo same, ne da bi poučevale pod moškim vodstvom, se vzame na znanje. Šolski postrežnici pri Sv. Jakobu v Trstu se mesečna plača primerno zviša. — Na predlog dr. Žerjava se voli poseben organizatoričen odsek, kateremu bodi naloga, ojačiti društveno delovanje in imeti v evidenci podružnice in sploh narodnostno stanje

po slovenskih pokrajinah. — Ker so sedanji pisarniški prostori pretesni, se najame od „Čitalnice“ še jedno sobo. — Sklene se nadalje izreči vodstveno zahvalo vsem slovenskim listom, ki so podpirali l. 1907. družbo. — Poleg tega se je obravnavalo o nekaterih notranjih družbinah zadevah.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da pošilja mnogo častitih rodoljubov razne doneske družbi po pošto ček. položnicah, ne da bi naznanili, kakšen donesek je ta denar. Ker družba stremi zatem, da se knjigovodstvo vodi kar najzurneje, mogoče je le takrat pravilna in jasna vključba vseh družbinskih prispevkov, če se natančni podatki dajejo o poslanih doneskih. Take notice bi bile: „narodni kolek, — računski listki, — nabiralnik št. ... — koledar, — narodni davek, — razglednice“ itd., in se naj označijo kar na položnice. S tem bi se prihranilo knjigovodju tudi veliko časa, ker hitro najde konto pošiljatelja! Rodoljubi, prosimo, uvažnjte to!

Ženska in akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu priredi dne 4. svečana t. l. plesni venček. Kdor bi pomotoma ne bil dobil vabila, naj se blagovoli obrniti na vodstvo akad. podr. v Gradcu (Heinrichstrasse 8./II.).

Odbor.

Društvene vesti.

Sokolska maskerada v Celju. Na občno željo občinstva priredi Celjski Sokol letos na pustno nedeljo, t. j. dne 1. marca t. l. maskarado v celjskem Narodnem domu. Prireditve Celjskega Sokola so se vedno odlikovale po svoji živahnosti in zabavnosti. Zato se nadeja odbor, da se bo slavno občinstvo iz Celja in bližnje in daljne okolice udeležilo sokolske maskarade polnoštevilno.

Celjski Sokol ima svoj redni zborni zbor dne 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Čitalničnih prostorih Narodnega doma z običajnim sporedom. — Istega dne in v istih prostorih se bode vršil eno uro pozneje občni zbor društva „Sokolski dom“. K mnogoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Učiteljsko društvo gornjegrajskega okraja zboruje v četrtek, dne 6. svečana 1908. v Gornjem gradu točno ob 11. uri. Letos bode društvo slavilo dvajsetletnico svojega obstanka in se namerava to slavlje vršiti v poletju.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo ima svoj občni zbor dne 2. februarja t. l. ob 1. uri pop. v Šmarji pri Jelšah. Dnevni red: 1. Dopisi. 2. Zapisnik. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Referat: Na delo med ljudstvo. 6. Volitev odseka za izvenšolsko delovanje. 7. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Rajhenburg. Prvi vojaški koncert v Rajhenburgu, ki ga je priredila 6. t. m. tukajšnja čitalnica, je uspel nad vse pričakovano dobro. Občinstva je bilo zelo mnogo, posebno iz Brežic, Vidma, Krškega in Sevnice. Brežiški „Sokol“ je napravil tudi pešizlet iz Vidma v Rajhenburg ter se mu je pridružilo tudi nekaj sokolov iz Celja in iz Sevnice. Četvorke je spretno vodil g. Stravs iz Zidanega mosta. Godba iz Karlova pa je prav izborna in pridno svirala. Bila je vseobča zadovoljnost. Vsem udeležencem in vsem onim, ki so količkaj pripomogli, da se je ta velika prireditev tako dobro obnesla, izreka odbor tem potom najtoplejšo zahvalo.

Gasilno društvo v Rajhenburgu priredi dne 26. januarja 1908. pri g. Juvančiču svojo predpustno veselico. Vstopnina za osebo 60 vin., za obitelj 1 K 40 vin. Začetek ob 4 uri popoldne. Svira veteranska godba iz Zagreba.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rajhenburg, Videm in okolico ima svoj ustanovni občni zbor dne 16. februarja pri g. Kosarju. Istočasno se vrši v prid družbe koncert, pri katerem se bodo proizvajale pevske in godbene točke.

Iz Središča. Vojaško veteransko in vojno društvo za Središče in okolico, priredi v nedeljo, dne 26. januarja 1908 v gostilni g. Venigerholza „Plesni venček“ h kateremu vljudno vabi

odbor.

Savinska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ imasvoj letni občni zbor v sredo dne 29. januarja 1908 v sobi okrajnega zastopa v Gornjem gradu ob 2. uri popoldan. Ker pa ta občni zbor po pravilih itak ne bode sklepčen radi preoddaljenosti večine članov se vrši ob 4. uri istotam, isti dan drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu udeležencev.

Mozirski Sokol v Mozirju priredi maskarado 26. prosinca 1908 v prostori „Hotel Ilirija“ v Mozirju. Začetek točno ob pol 8. uri zv. K plesu svira mozirska godba na lok. Vstopnina za osebo 1 K. Člani v kroju in maske 50 vin. Čisti prebitek se uporabi za nabavo telovadnega orodja ter nove telovadnice.

Odbor.

Murski Sokol v Ljutomeru je izvolil pri občnem zboru dne 12. prosinca 1908 sledeči odbor: Starosta dr. Karol Chloupek, podstarosta Joško Rajh, načelnik Franjo Stanjko, odborniki: Anton Misja, dr. Karol Grossmann, Janko Karba, Janko Tomažič, Fran Sagaj, Matija Seršen; namestniki: Fran Schneider, Matija Lipša, Janko Horvat.

Mozirje. V nedeljo, dne 26. prosinca se vrši XXVIII. redni letni občni zbor „Savin. Sokola“ z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav in poročilo brate staroste. 2. Poročila bratov tajnika, blagajnika in načelnika. 3. Volitev staroste, podstaroste, načelnika in drugih odbornikov. 4. Upišovanje novih članov. 5. Slučajnosti. Bratje Sokoli, kot vsi prijatelji Sokola se vabijo najvljudneje k obilni udeležbi. Ker je po končanem obnem zboru maskarada, pričakujemo mnogobrojne udeležbe. Na zdar! Za odbor:

Blaže Gorličar
tajnik.

Dr. Jos. Gorličar
starosta.

Šoštanj. Opozarjamo še enkrat na tridejansko opereto „Čevljar baron“, ki jo uprizori na dan 8. svečana 1908 precizno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Avstrije Šaleška podružnica Slov. plan. društva. Po igri je za prijatelje plesa plesni venček. Pri igri in plesu svira pomnožena šoštanjska narodna godba na lok. Ker bo nudil ta večer cenj. gostom res nekaj izvanrednega, pričakovati je obilo obiska.

Št. Jurij ob Juž. žel. Vabilo k občnemu zboru „Kmečke hranilnice in posojilnice“, ki se vrši v četrtek, 30. prosinca ob 9. uri dopoldne v združni pisarni pri g. Fr. Černovšek-u po sledečem sporedu: 1. Poročilo načelstva. 2. Čitanje revizijskega zapisnika. 3. Odobravanje računskega zaključka. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Občno zborovanje „Pazniškega in delavskega podpornega društva“ v Trbovljah bode v nedeljo dne 26. prosinca 1908 ob 4. uri popoldan v društveni sobi g. Forte-ta na Vodi. Spored: 1. Odborovo poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Volitev. 4. Raznosterosti. — (Lažnjivim in obrekovalnim listom bodi ob enim povedano da društvo ne bode razpadlo, kakor nekateri želijo.) Predsedništvo „Pazniškega in delavskega podpornega društva v Trbovljah, dne 20. prosinca 1908.

V Trbovljah prirede tamošnji narodnjaki v soboto, dne 1. svečana 1908 v dvorani g. Forteja na Vodah v zvezi s plesnim venčkom gledališko predstavo „Legionarji“, igro s petjem iz Napoleonomih časov, pri čemur bo sviral sl. ljubljanski sekstet na lok. Dejstvo, da sodelujejo pri igri iste osebe, ki so nam lansko leto s tako dovršenostjo podale „Cigane“, nam zatrjuje, da bodo videle Trbovlje po dolgem času zopet nekaj posebnega. Zato pa naj nihče, komur je mar naš napredek in kdor išče dobre zabave, ne zamudi te prilike in naj pohiti v soboto, dne 1. svečana v Trbovlje. Z obilno udeležbo se izkažimo hvaležne požrtvovalnim prirediteljem, ki se ne boje ne stroškov ne truda, če se gre za blagor in napredek našega ljudstva. Čisti pribitek se obrne v dobrodelne namene.

Podravska podružnica slov. planinskega društva v Rušah vabi svoje cenj. člane na občni zbor, ki se bode vršil 2. svečana v gostilni gosp. Jožefa Muleja ob 4. uri popoldne v Rušah. Posvetovalo se bode o važnih zadevah. Planinski pozdrav! Načelnistvo.

Bralno društvo v Podvinclih pri Ptuju priredi svoj redni občni zbor dne 2. svečana 1908 popoldan ob 3. uri v gostilni gosp. Petra Kurež-a. Dnevni red: Letno poročilo blagajnika in tajnika. Volitev novega odbora. Sprejem novih udov in pobiranje udnine. K obilni udeležbi vabi uljudno stari odbor.

Bralno društvo pri Sv. Marku nize Ptuja ima v nedeljo, dne 26. januarja t. l. po večernicah v šolskih prostorih svoj XV. občni zbor z običajnim vspeedom. K mnogoštevilni udeležbi vabi tačasni odbor.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Kranju priredi trgovski plesni venček 1. svečana 1908 v Sokolovi dvorani v Kranju.

Slovensko telovadno društvo „Sokol“ v Gradcu priredi dne 23. februarja t. l. ples v Steinfeldski dvorani (Münzgrabenstrasse). Začetek je ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Akademično tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj V. redni občni zbor 25. prosinca 1908 ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo upraviteljevo. 4. Poročilo revizorjevo. 5. Slučajnosti.

Hotelska družba „Triglav“. Ker se je okoli novega leta priglasilo več novih deležnikov in ker so nekateri češki rodoljubi prosili naj se rok za podpisovanje deležev podaljša, se ustanovni občni zbor hotelske družbe še ni vršil in je torej še vsakemu dana prilika, da pristopi k družbi. Zlasti opozarjamo one gospode in zavode, ki so obljubili pristop, da drže dano besedo in se odločijo za podpis. Podpisanega je že veliko toda potret glavica še ni pokrita in dovolj žalostno bi bilo, ko bi ne prišlo do ustanovitve tudi v narodnem oziru tako važnega narodno-gospodarskega podjetja. Čeprav je obrestovanje zasigurano, vendar se apelira tudi na rodoljubnost rojakov in za vzgled navajamo besede iz pisma g. dr. T. z dežel: „Čeprav nisem materijelno bogve kaj dobro podprt, bi si vendar očitaj, ko bi se za Slovence tako važna zadeva kot hotelska družba „Triglav“ ponesrečila, zato pošiljam...“ Kralj. glavno mesto Praga je tudi brez posebnega povabila pristopilo k družbi ter je župan g. dr. Groš postal delež z laškavim pismom, da se bo na Češkem delala propaganda za naše prekrasne kraje in želi da bi tudi naše občine posnemale zgled mesta Prage.

— Ustanovitev družbe je gotova stvar in pripravljani odbor je tudi že poskrbel za izvrstnega najemnika hotelov v Boh. Bistrici. Sklenil je najemno pogodbo z znanim hotelirjem hotelu pri „Južnem kolodvoru“ v Ljubljani, gosp. Alfred Seidl n. m. G. Seidl je bil veliko let poslovodja in vodja velikih turistiških hotelov na Tirolskem, v Nemčiji, v Švici, na Angleškem in Francoskem ter govori pet jezikov. Pridobil si je tudi že v Ljubljani in na Kranjskem najboljši glas v svoji stroki in odboru se čestita, da je dobil tako priznano in izvrstno moč za najemnike Triglavskih hotelov. G. Seidl bo upravljal in vodil lepo podjetje na oni višini, ki jo zahteva moderni tujaki promet. Hoteli bodo celo leto odprti.

Mozirje. Še enkrat opozarjamo vso okolico do Velenja, Celja, Vranskega in Nove Štife ter Solčave, da je v nederjo, dne 26. t. m. v Mozirju pri Vasletu II. velika maskarada Sav. Sokola. Priprave so v izbornih rokah. Dekoracije že v teku. Spored bogat in nadvse zanimiv. Kdor se hoče dobro in lepo zabavati, kdor želi preživeti lep večer naj gotovo pride na maskarado. Lanska je še vsem v najboljšem spominu. Tedaj, 26. t. m. vse v Mozirje, da dopremo in ojačimo vrlega Sokola. Na veselo svidenje! Nazdar!

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Kmečke hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu“, kateri se vrši dne 26. januarja 1908 ob 9. uri dopoldne v uradnih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1907. 3. Čitanje rev. poročila Zdržne Zveze. 4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Razne novosti.

Kolera razsaja med mohamedanskimi romarji v Meki in Medini tako hudo, da zbolijo povprečno na dan 200 oseb, izmed katerih jih umrje do 80.

Koliko Slovanov je v Ameriki. V Zedinjenih ameriških državah živi okoli 4 milijone Slovanov in sicer 1.900.000 Poljakov, 500.000 Čehov, 500.000 Slovakov, 300.000 Rusinov, 300.000 Hrvatov, 200.000 Srbov, 100.000 Slovencev in 150.000 Rusov. V Južni Ameriki je število slovanskih naseljencev majhno in jih je le nekaj tisoč. Razen tega najdete Slovence v Avstraliji, Novi Zelandiji, Transvalu in Indiji.

Srednjih šol ima Avstrija 381 in sicer 254 gimnazij in 137 realk. Učni jezik je v 290 nemški, v 167 slovanski, v 10 italijanski; vsi narodi v Avstriji imajo srednje šole s svojim učnim jezikom, le Slovenci nimamo niti ene!

Grozovit umor. V Proještu na Rumunskem je imela mlada žena Aleksandra Antonescu z vednostjo svojega moža ljubavno razmerje z graščakom Tištokom, ki ji je tudi zapisal za slučaj svoje smrti celo premoženje. Da bi prišli hitro do denarja, se je žena dogovorila s svojim možem in bratom, da sta pričakala graščaka, ki se je vračal s plesa. Zahrbtno sta ga napadla s sekirami ter mrtvemu odsekala glavo. Vse tri zločince so zaprli.

Turški suitan je dobil hčer, ki so ji dali ime Samie.

Parnik se je potopil. Blizu ameriškega nabrežja se je potopil angleški parnik „Hartfield“ s 30 osebami.

V Zvezne države v Ameriki se je izselilo tekom l. 1906/7. skoro 1 mil. 300.000 oseb. Nad 1 milijon oseb se je izkrcalo v Njujorku.

Petindvajsetletnico poštne hranilnice praznujemo letos.

Prvi umrl poslanec nove državne zbornice je krščansko-socijalni poslanec Kùhschelm, ki je umrl dne 13. t. m. Zastopal je okraj Oberhollabrunn na Nižjem Avstrijskem.

Pijani vojaki napadli častnika. Nadporočnik Plundrih v Petervaradinu je opominjal pijane vojake, ki so po cesti razgrajali. Vojaki so mu odgovarjali, zato je enega vsekal s sabljo. Vojaki pa so navalili nanj in ga z bajoneti smrtno ranili.

Nesreča na drsališču. Na nekem ribniku v Bois de Bologne na Francoskem se je udrl led pod drsalc. Nad 30 oseb je zginilo pod ledom. Rešili so jih le 20.

Velikanska nesreča v gledališču. V operi v Boyertownu (Amerika) je nastal med predstavo požar. Zavladala je grozna panika. Nad 300 oseb je baje zgorelo, mnogo so jih zmečkali in pohodili.

Operacija jetične. V Londonu so izvršili zanimivo operacijo na neki jetični ženski, kateri so zdravniki prorokovali le še par tednov življenja. Prežagali so ji par reber ter ji s posebnim kirurški instrumentom izrezali jetični del pljuč. Operacija se je popolnoma posrečila ter bo operirana ženska kmalu ozdravela.

Bikoborbe v Španiji. Ta barbarska šega nikakor neče izginiti, temveč se celo še širi. Vsako leto postavijo več novih aren; v kratkem dobi Madrid drugo areno, ki bo imela 8000 sedežev. Preteklo leto je bilo pri bikoborbah toliko mrtvih in ranjenih kakor še nobeno leto dosedaj. Sedem boljših matadorjev je obležalo mrtvih, a ranjenih je bilo 82. Pri teh „zabavah“ je bilo med najhujšimi mukami zaklanih 2980 bikov in 2720 konj.

Ognjenik, ki bljuje zlato. Pri enem izmed manjših ognjenikov srednjih Andov v Južni Ameriki so našli pred kratkim, da bljuje zlato. Preiskavali so po bljuvanju njegovo lavo in videh, da se nenavadno sveti. Dognalo se je, da je vsa lava prepletena s tankimi zlatimi žilicami. Seveda zdaj ljudje iz vse okolice razkopavajo lavo in izpirajo zlato.

Umrl je na Dunaju dne 16. t. m. glavni urednik enega najstarejših in največjih političnih listov („Neue Freie Presse“) dr. Eduard Bacher.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja za bolezn in ob smrti naše nepozabne, preljubljene

Neže Zupanc

izrekamo vsem prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

Posebno pa se še zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev in vsem udeležencem spreveda na njeni zadnji poti v Celju.

CELJE-MOZIRJE, dne 19. prosinca 1908.

22 1

Zalujoči sorodniki.

ZAHVALA.

Povodom smrti ljubljenelega moža, oziroma brata in očeta, gospoda

Jurija Košenina

posestnika na Gomilskem

izreka tem potom za sožalje vsem znancem in prijateljem, ki so se v toliko obilnem številu udeležili pogreba, srčno zahvalo.

25 1

Žalujoča rodbina Košeninova.

Zaradi snežnih zametov na Solnograškem je v goratih krajih ves promet ustavljen.

Izdiranje zob brez bolečin. Neki zdravnik je iznašel nov način izdiranja zob iz gornje čeljusti brez bolečin. V neobčutljivo meso se vbrizgne neka tekočina. S tem se živec k bolnemu zobu stori tako neobčutljiv, da je mogoče izdreti zob brez bolečin, tudi ako je bilo meso ob zobu že vneto.

Človeška koža pri strojarju. V Bukarešti je prinesel neki medicinec v strojarno velik kos kože. Delavec, ki jo je strojil, je spoznal, da si je medicinec prilastil človeško kožo v anatomske oddelke, da bi dal vezati neko knjigo.

Vpliv alkohola na strelne uspehe vojakov. Na Bavarskem so vojaške oblasti preiskavale vpliv alkohola na strelne uspehe moštva. Približno so izstrelili vojaki 34.000 svinčenk in sicer polovica po zavžitju alkoholne pijače, polovico po zavžitju vode. Pri tem se je izkazalo, da moštvo po zavžitju alkoholne pijače mnogo slabše strelja. Natančnejši podatki še nimajo, ker treba več časa, da se stvar natanko določi.

Skríti ni znal. Neki stotnik je zgubil pri lanskim vojaškim vajam na Krasu denarnico s 800 K, katere ni bilo mogoče najti. Sedaj pa je prišel v cerkniško okolico mlad fant, pri katerem so videli več denarja, kar se je zdelo ljudem sumljivo. Naznanilo se je orožništvu, ki je dognalo, da je dotičnik našel izgubljeno stotnikovo denarnico, denar pa zakopal in prišel sedaj ponj. Ker dotičnik še služi pri vojaki in se je le preoblekel v civilno obleko, da je dvignil svoj zaklad, so ga izročili vojaški oblasti.

Grozovito kitajsko maščevanje. 21. novembra so zapasili francoski uradniki majhen lesen splav na reki Caire. Videlo se je, kot da bi bili na splavu ljudje, zato so odposlali čoln, da bi stvar pojasnili. Strašen prizor so videli uradniki. Na čolnu sta ležali dve trupli. Ženska je ležala na hrbtu z razpetimi rokami in čez njo moško truplo. Z velikimi žebli sta bila pribita počez drug drugega skozi roke in noge za splav. Ustnice nesrečne ženske so bile sešite, iztaknjene oči pa so strmele kvišku in kazale sledi grozovitega smrtne boja, ki je trajal gotovo dneve. List papirja, ki je ležal na truplih, je pojasnjeval grozno dejanje. Žena se je namreč svojemu možu izneverila in slepar je bila druga žrtev. Kdor bi skušal nesrečni bitji rešiti, temu se je grozilo s strašnimi kletvami.

Velikanski požar so imeli minolo soboto ponoči v Njujorku. Pogorelo je 13 nadstropno poslopje Parkar. Škode je baje 1 milijon funtov sterlingov, t. j. okoli 24 milijonov kron. Zgoreli so 3 gasilci, 50 jih je bolj ali manj poškodovanih. Razen tega poslopja je pogorel tudi sosedni hotel Florence, ena bolnišnica in ena zbirka umetnin. Na pogorišču se je zbralo nad 50.000 ljudi.

Mater umoril radi ene krone. Svojo mater je ustrelil v Lundenburgu 25 letni Siegfried Gerber, ker mu ni dala krone, ki jo je zahteval od nje. Morilec je šel nato k orožnikom, kjer je navedel, da se je doma nekaj zgodilo.

Svojo čast je maščeval. V Aradu na Ogrskem je zelo lepa 19 letna žena tovarniškega paznika Mezeyja ustrelila babico Lipoš, ker jo je ta zvalila v svoje stanovanje, jo opijanila, potem pa izročila bogatemu Rumuncu Tonescu. Maščevalka se je nato javila osebno policiji. Ko je njen mož to zvedel, je šel v stanovanje zapeljivca ter ga ustrelil.

Dunajski župan dr. Lueger je smrtnonevarno zbolel. Bojijo se najhujšega.

Roparstva na Ogrskem. Blizu Miškolca so napadli štirje oboroženi roparji voz, na katerem sta se vozila v spremstvu orožnika dva fužinska uradnika, ki sta imela s seboj 60.000 K. Roparji so streljali ter usmrtili orožnika in voznika. Uradnika je rešil le srečni slučaj, da se je pripeljal mimo vlak, ki ga je vlakovodja ustavil, nakar so roparji pobegnili.

Z 12. nadstropja je skočila v Njujorku milijonarka Sears.

Grozovito hudodelstvo. Pred štirimi leti so našli v Botenwaldu ubite tri sestre Kriskhe. Sedaj se je dognalo, da jih je ubil lastni 26 letni brat J. Kriskhe, ki so ga te dni prijeli na Dunaju.

Umor v gostilni. Ključavničarski pomočnik Fr. Koren je na Dunaju zabodel z nožem gostilničarja Meixnerja, ki ga je hotel odstraniti iz lokala. Meixner je kmalu izdihnil. Razjareni gostje so morilca skoraj linčali.

Ženitna ponudba

Mlad gostilničar in posestnik brez starišev, v najlepšem trgu Savinske doline, se želi poročiti z gospodično, katera ima do tega veselja. Premoženje se naj navede v prvem pismu: poste restante Petrovče štev. 26. 24 2-1

Kupujte Narodni kolek!

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

52-3

15.000 metrov dobrih belih platnenih ostankov!

I-ma kvaliteta. Za najfinejše telesno in posteljno perilo uporabno; oddajo se po 25 krajcarjev per 1 meter. Ostanki so 5—18 metrov dolgi in brez pogreškov.

Izbrani ostanki 14—20 metrov v dolgosti se prodajo po 27 krajcarjev per 1 meter. Najmanjša oddaja poskusnih zavojev okoli 45 metrov po povzetju.

S. STEIN, predilnica platna, Nachod, Češko.

18 1.

Javna zahvala.

Banki Slaviji v Pragi ter njenemu generalnemu in glavnemu zastopu v Ljubljani oz. Mariboru se tem potom čutim dolžnega zahvaliti se za njeno kulanco, katero je pri meni in ki jo sploh pri vsaki nesreči pokaže; moj mlajši pogorel deloma in mi je Slavija po svojih pooblaščenih mojih škodo v popolno zadovoljnost priznala. Zavarujte svoje imetje pri Slaviji, ker je v resnici pošteni domači vzajemni zavod. — St. Jernej nad Muto, dne 11. jan. 1908.

14 1—3

Jurij Galer, kmet.

Lepo posestvo je na prodaj

blizu farne cerkve (traven sejmišča). Vse v dobrem stanu. Več se izve pri

Janez Kresnik-u

16 2—2

Slance št. 3, pri Teharjih, p. Store.

Imam

10 6-3

20 hektl. domačega pristnega vina

katerega bi rad prodal. Vino zamenjam tudi za par volov. Oglasite se pri meni.

Franc Pirman.

Topole, pošta Rogatec-Slatina.

Zahvala.

Načelstvo „Podravske podružnice slov. planskega društva v Rušah“ se toplo zahvaljuje vrlim slovenskim ruškim fantom, ki so podarili svoto 76 K kot čisti prebitek „fantovskega venčka“ prirejenega v prid omenjenega društva v gostilni gospe Marije Marinove.

Davorin Lesjak, tač. nač.

Službo išče

išče trezen in marljiv viničar, izvežban pri novih ameriškanskih nasadih in sadjereji: —

Nastop mogoče 1. svečana. Naslov: **Jurij Novak**, Zagrad 40, pošta Celje. 24 1.

8 18-4

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja raznih letnikov ima **veliko množino** po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Neveste

in ženini kupijo najbolje in najceneje v trgovski hiši

R. Stermecki
Celje.

6 52-4

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino, naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velika zaloge niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber očal, naočnikov, zdravniških in drugih termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje itd. Prosim, oglejte si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. 26 12

Točna postrežba!

Nizke cene!

Zastopniki

se sprejmejo proti visoki proviziji, ki bi prodajali blago, katero v velikih množinah rabijo **razpošiljalne tvrdke** (eksporterji, lekar-narji, vinski trgovci, sadne zadruga itd.) To blago se izvanredno lahko proda, in ga morejo prodajati vse vrste zastopniki in si s tem za-služijo lep postranski zaslužek. — Prijave je pošiljati na „Narodni List“ pod šifro „V. 20“.

11 6-3

Obrtniki! Pozor!

Lep stavbeni prostor, 3000 kvadrat metrov zemlje, **je naprodaj**, najbolje bi ngajal kakemu peku, mesarju ali trgovcu, ki je obenem vinski trgovec, kjer bi si še lahko lep denar zaslužil: pa podjetnik se ne sme hudobnih jezikov ali nasprotnikov ustrašiti, ker obrtnik ne bo nikdar drugemu priporočal: tu se naseli.

Razun tega ste

dve lepi vili z vrti naprodaj

najbolj sodijo za privatne ali v pokoju živeče. — Več pove **Jos. Fr. Skasa, vrtnar**, pošta Rečiškavas na Paki.

12 8-3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

7 52-3

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolo-nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-stvo, župnijske urade, okrajne zastope, učitnin-ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po origi-nalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 27

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Naznanilo.

„Posojilnica v Gornjem gradu“ obrestuje od 1. jan. 1908 do preklica hranilne vloge po

5%

in daje posojila po $6\frac{1}{2}\%$.

23 1

Načelstvo.

Prva južnoštajerska

kamnoseška industrijska družba v Celju

naznanja, da je gosp. **VINCENC ČAMERNIK** izstopil iz njene službe in nima torej pravice zanjo dela prevzeti in tudi ne kasirati denarja.

Slavnemu p. n. občinstvu se najtopleje zahvalimo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo v nadaljni številni obisk. Posebno opozorimo še radi izdelatve cerkvenih del in raznovrstnih nagrobnih spomenikov, katere dobite po najnižji ceni.

Z velespoštovanjem

15 3-2

Prva južnoštajerska

kamnoseška industrijska družba v Celju.

Darujte za „NARODNI SKLAD“!

SINGER-jevi šivalni stroji

za vse mogoče namene ne le za obrtne, temveč tudi za vsa družinska šiviljna dela se dobijo le pri nas.

Pazite na to, da se kupuje le v naših trgovinah.

Naše trgovine poznate vse po tej sliki.

POZOR! Vsi drugi šivalni stroji pod imenom SINGER, po drugih trgovinah so sestavljeni po našem starejšem sistemu, kateri pa daleč zaostaja za našimi novjšimi sistemi družinskih šivalnih strojev v konstrukciji, zdatnosti in vzdržljivosti.

SINGER Co., akc. družba za izdelovanje šiv. strojev
CELJE, Kolodvorska ul. 8. Podružnice v vseh večjih mestih.

Prekrasno, dobičkanosno

veleposestvo

v najlepši legi med okrajno cesto, železnico in Savo. Zemljišča merijo okoli 120 oralov in obstoje iz 78 oralov gozda, 30 oralov sadonosnikov in 22 oralov zelo rodovitnih njiv, na katerih se zdaj tudi deželna trsnica nahaja.

2 3-3

Veliko gosposko poslopje, dve veliki postranski poslopji, obokani hlevi, kovačnica, kozolec itd., vse v dobrem stanu. — Opravljena, dobro vpeljana **gostilna**, opremljene sobe za tujce, zelo dobičkanosen brod čez Savo, bogat živ in mrtev inventar, poljedelski stroji, krme in žita je zadosti. — Vknjižena je le hranilnica za 34.000 K. Cena 80.000 K. Po bližje poizvedbe se je obrniti na **Franceta Rumpretha v Krškem**.

MISLITE NA „NARODNO ZALOŽBO“!

Vljudno vabimo k pristopu k „Narodni založbi v Celju“. Deleži so po 100 K, 20 K, ali 10 K. Vsak narodnjak bodi član te zadruga. Pristopni list in pravila se vsakomur na njega željo vpošljejo.

Načelstvo „narodne založbe“.